

ДО ПИТАННЯ ПРО ОХОРОНУ ОФІЦІЙНИХ НАЗВ ДЕРЖАВ ВІД НЕДОБРОСОВІСНОГО ВИКОРИСТАННЯ

Володимир Сенчук,

аспірант кафедри інтелектуальної власності Київського національного університету імені Тараса Шевченка

У статті досліджуються проблемні питання охорони офіційних назв держав від недобросовісного використання. Автор обґрунтовує роль європейських правових цінностей і правових стандартів у процесі гармонізації українського законодавства. Аналізує практичні питання щодо надання дозволів на використання назви держави в знаку для товарів та послуг.

Ключові слова: торговельні марки, недобросовісне використання, Паризька конвенція, офіційна назва держави, «UA», «UKR», «УКР»

Однією з основних умов інтеграції України до міжнародного співтовариства як рівноправного суб'єкта є відповідність її національного законодавства усталеним міжнародним вимогам і стандартам. До пріоритетних сфер, щодо яких здійснюються імплементаційні процеси, віднесено й законодавство про охорону об'єктів інтелектуальної власності, зокрема, знаків для товарів і послуг (торговельних марок). З огляду на зобов'язання, взяті Україною за відповідними міжнародними договорами й угодами, гармонізація вітчизняного законодавства про охорону торговельних марок з міжнародно-правовими нормами має проводитись у трьох напрямках.

Передусім необхідно переглянути правові положення тих угод, які стали частиною законодавства України. Йдеться, насамперед, про Паризьку конвенцію про охорону промислової власності 1883 р. Незважаючи на те, що основні норми цього міжнародного документа знайшли своє відображення в законодавстві України, деякі важливі

правові питання, вирішення яких залишено Конвенцією на розсуд держав-учасниць, як і раніше, залишаються неврегульованими.

Іншим важливим напрямом удосконалення вітчизняного законодавства про торговельні марки є його гармонізація з правом ЄС, зокрема, з нормами Директиви Ради ЄС по зближенню законодавств держав-членів ЄС про торговельні марки 2008 р. Необхідність зближення законодавства України з європейським правом тривалий час обумовлювалася зобов'язаннями, що визначалися Угодою про партнерство та співробітництво між Україною і ЄС та їх державами-членами.

Система правової охорони торговельних марок в Україні потребувала вдосконалення також у зв'язку з набуттям Україною у 2008 р. членства у СОТ, що висуває певні вимоги до країн, які прагнуть стати її членами. Зокрема, для участі в СОТ Україна привела своє законодавство у відповідність до норм Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності, що

є одним з основних правових документів цієї організації.

На цьому етапі пріоритетні напрями вдосконалення вітчизняного законодавства зумовлені євроінтеграційним вектором розвитку, що знайшло кінцеве закріплення в підписанні та ратифікації Угоди про асоціацію України з ЄС. Зараз завершується її ратифікація Нідерландами, що залишилася останньою країною, яка не ратифікувала цю угоду. Проте Уряд України активно зготує законопроекти, якими імплементуються положення європейського законодавства до галузевого.

Однак законодавче регулювання є лише правовою підставою для правозастосування. Виникає безліч питань практичного характеру, зумовлених різними чинниками, що потребують розв'язання на рівні права, на рівні законодавчого регулювання, на рівні судової практики або на рівні діяльності органів, які виконують функції з реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності. Наприклад, підприємці нерідко зацікавлені в своїй діяльності використовувати державну та місцеву символіку (герби, гімни, зображення чи назви історичних пам'яток), назви населених пунктів і офіційну назву держави «Україна». З огляду на це, виникає потреба з'ясувати питання можливості включення їх загалом або певних з них до правових засобів індивідуалізації, визначення порядку отримання дозволу на вчинення таких дій і сплати збору за надане право.

Зауважимо, що зазначена проблематика не знайшла необхідного висвітлення в науковій літературі. Адже навіть фахівці, які безпосередньо досліджують питань теорії у сфері права інтелектуальної власності або розглядають практичні аспекти цієї сфери (зокрема, Г. Андрощук, І. Коваль, В. Крижна, І. Кривошеїна, Н. Мироненко, О. Орлюк, М. Потоцький, Л. Работягова, О. Тверезенко та ін.), ці питання залишають осторонь. Хоча безпосередньо торговельні марки та їх захист є об'єктами

вивчення не лише правових, але й економічних наук. З огляду на актуальність проблематики, зростає увага до неї вітчизняних і зарубіжних дослідників. Так, питання захисту торговельних марок порушувалося в роботах І. Василенко, Т. Демченко, Р. Дроб'язка, С. Зотіна, О. Кашинцевої, А. Кодинця, Д. Лонг, В. Потехіної (Валле), П. Рей та ін.

Проте наразі взагалі відсутні наукові розробки щодо проблематики охорони офіційних назв держав від недобросовісного використання для внесення позначення до знака для товарів і послуг. Поодинокі публікації з цього приводу були присвячені розгляду досить вузьких питань і стосувалися імітації державної символіки та прав авторів, які створили об'єкт, який за результатами конкурсу визнаний гербом або гімном. Утім поза увагою залишилося багато інших питань, вирішення яких на практиці викликає труднощі. При цьому відсутність теоретичних узагальнень і відповідних практичних рекомендацій негативно впливають на формування і розвиток системи правової охорони офіційних назв держав.

Усе це й зумовило обрання темою цієї статті розкриття питання охорони офіційних назв держав від недобросовісного використання.

Після прийняття Цивільного кодексу України 16.01.2003 р., що набув чинності з 01.01.2004 р., поняття «торговельна марка» в українському законодавстві є синонімом поняття «знак для товарів і послуг» [1], тоді як світова спільнота стосовно знаків, якими позначають товари, традиційно використовує термін «товарний знак» [2; 3].

Зауважимо, що в зарубіжному законодавстві та практиці теж немає єдиного терміна для позначення торговельної марки. В одних законах використовують термін «знаки» (Німеччина, Угорщина, Італія), «товарні знаки» (Росія, Білорусь, Польща), в інших — «торгові знаки» (США, Франція, Бельгія, Нідерланди); останній термін (*trademarks*) вживають також у низці

міжнародних угод і англомовній правовій літературі [4; 5].

Поняття «торговельна марка» в контексті Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» [6] — це «позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб». При цьому торговельна марка не є позначенням, яке існує відокремлено. Позначення торговельної марки має застосовуватися щодо товарів (предметів) або послуг (процесів). У такому разі поняття «товар» можна визначити відповідно до Закону України «Про захист економічної конкуренції» як «будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги...» (ст. 1) [7].

Що стосується назв держав, то вважаємо, що питання охорони офіційних назв держав від недобросовісного використання є невід'ємною частиною охорони суверенітету будь-якої держави загалом.

Відповідно до ст. 6ter (1) (a) Паризької конвенції [8] країни Союзу домовляються відхилити чи визнати недійсною реєстрацію та заборонити шляхом відповідних заходів використання без дозволу компетентних органів як товарних знаків чи як елементів цих знаків гербів, прапорів та інших державних емблем країн Союзу, а також будь-яке наслідування цьому з точки зору геральдики. У той же час громадяни кожної країни, які мають дозвіл використовувати державні емблеми, можуть користуватися ними навіть за наявності їх подібності з такими ж знаками іншої країни. Держави-учасниці Паризького союзу зобов'язані відмовляти в реєстрації таких знаків, які використовують або імітують державні символи (герби, прапори) та інші державні емблеми, які підпадають під її регулювання. Це положення забороняє реєстрацію та використання державної символіки як знаків або як елементів знаків без дозволу компетентного органу відповідної держави на таке використання.

Доречно звернути увагу, що сфера регулювання нормами Паризької конвенції відносин з використання державної символіки не обмежується лише об'єктами інтелектуальної власності. Так, у ст. 6ter (1) (9) Паризької конвенції закріплено обов'язок країн Союзу заборонити використання в торгівлі державних гербів інших країн Союзу за відсутності на це дозволу, якщо таке використання може ввести в оману щодо походження продукту.

Метою зазначеної статті є надання відповідної правової охорони державним символам (гербам, прапорам) та іншим державним емблемам, офіційним знакам і клеймам контролю, введеним державами-учасницями Паризького союзу, а також гербам, прапорам, емблемам, скороченим і повним найменуванням міжнародних міжурядових організацій, членами яких є одна чи декілька держав-учасниць Паризького союзу [9].

Стаття 6ter Паризької конвенції застосовується до всіх держав-учасниць Паризької конвенції, а також членів СОТ, незалежно від того, чи є вони учасниками Паризької конвенції чи ні, за ст. 2.1 Угоди ТРІПС.

Причиною такої заборони є те, що недозволене використання державної символіки є посяганням на суверенні права відповідної держави. Крім цього, таке використання державного символу особою, що відповідним чином з ним не пов'язана, чи не має відповідного дозволу, може ввести споживача в оману щодо походження товарів, для яких він використовується. При цьому не має значення, щодо яких товарів або послуг здійснюється таке використання.

Відповідно до статті 6ter(3)(a) Паризької конвенції для застосування положень статті 6ter Паризької конвенції країни Паризького союзу повинні сповіщати через Міжнародне бюро ВОІВ перелік емблем і знаків держав, а також емблеми, скорочені чи повні найменування міжнародних міжурядових організацій, які вони бажають в по-

дальшому охороняти в повному обсязі чи з деякими обмеженнями відповідно до цієї статті.

Зазначені відомості Міжнародне бюро ВОІВ повідомляє країнам-учасникам Паризької конвенції та членам СОР, які не є учасниками цієї Конвенції, та розмішує в базі даних ВОІВ SIXTER за адресою: <http://www.wipo.int/ipdl/en/6ter/>.

На забезпечення виконання ст. 6ter Паризької конвенції в українське законодавство була імплементована відповідна норма до Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», а саме до ст. 6.

Відповідно до п. 1 ст. 6 згаданого Закону не можуть одержати правову охорону позначення, які зображують або імітують:

- державні герби, прапори та інші державні символи (емблеми);
- офіційні назви держав;
- емблеми, скорочені чи повні найменування міжнародних міжурядових організацій;
- офіційні контрольні, гарантійні та пробірні клейма, печатки;
- нагороди та інші відзнаки.

Отже, чинне законодавство оперує поняттям «зображує» чи «імітує». З першим визначенням навряд чи можуть виникнути проблеми при ідентифікації. Натомість, що стосується імітації, доцільно зазначити таке. Відповідно до Нового тлумачного словника української мови [10]:

«ІМІТАЦІЯ, 1. Дія за знач. імітувати. 2. Виріб, який є підробкою під що-небудь».

«ІМІТУВАТИ, 1. Точно наслідувати кого-небудь; відтворювати що-небудь. 2. Підробляти під що-небудь».

Тож, заявлене позначення повинно вважатись таким, що імітує зазначені у п. 1 ст. 6 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» позначення, якщо воно безсумнівно викликає у споживачів враження про наявність зв'язку з відповідною державою, організацією або створює у споживача враження про можливий зв'язок між

певною державою, організацією та цим позначенням.

Зазначена норма Закону не містить залежності від контексту, в якому застосовується офіційна назва держави як елемента знака, тому має бути дотримана у будь-якому разі. Це означає, що незалежно від того, де розмішується в заявленому зображенні назва держави чи має домінуюче положення, чи в адресі виробника продукції (якщо як знак заявляється етикетка), для її включення до знака як елемента, що не охороняється, потрібна згода відповідного компетентного органу.

Беручи до уваги Довідковий документ щодо охорони назв держав від реєстрації та використання як торговельних марок, підготовлений секретаріатом Міжнародного бюро ВОІВ, (SCT/25/24) та запитальник для огляду законодавства 71 держави-учасниці Паризького союзу (SCT/23/4) [11] під виразом «назва держави» потрібно розуміти назву, що містить:

- офіційну назву держави, викладену літерами державної абетки чи абетки іншої, ніж державна (наприклад, Чеська Республіка, Китайська Народна Республіка, Сполучені Штати Америки тощо);
- скорочену широковживану назву держави, викладену літерами державної абетки або абетки іншої, ніж державна (наприклад, КНР, США тощо);
- міжнародні коди держави згідно зі стандартом Міжнародної організації із стандартизації ISO 3166 та стандартом ВОІВ ST.3.

Такі позначення можуть бути включені до знака як елементи, що не охороняються, якщо на це є згода відповідного компетентного органу або їхніх власників. Компетентним органом щодо назви держави є колегіальний орган.

Таким органом в Україні згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 677 від 07.10.2003 р. [12] є Комісія щодо погодження питань про внесення

позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг (далі — Комісія).

Згідно з Положенням про Комісію вона є постійним органом Державної служби інтелектуальної власності України. Завданням Комісії є розгляд клопотань заявників про внесення до знака для товарів і послуг позначення, що містить офіційну назву держави «Україна».

У своїй діяльності Комісія керується Правилами погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг (затвержені наказом Міністерства освіти і науки України від 04.08.2010 р. № 790) [13]. Пунктом 1.4 Правил погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг (далі — Правила) визначено, що використанням офіційної назви держави «Україна» вважається внесення позначення до знака для товарів і послуг як елемента, що містить:

- офіційну назву держави «Україна», написану літерами української та/або будь-якої іншої абетки;
- міжнародний код України «UA», визначений згідно зі Стандартом Міжнародної організації із стандартизації ISO 3166 та Стандартом Всесвітньої організації інтелектуальної власності ST.3;
- імітацію офіційної назви держави «Україна», написану літерами української та/або будь-якої іншої абетки.

Імітацією офіційної назви держави потрібно вважати наслідування зазначеної назви з порушенням встановленого написання (наприклад, Uкгаїпа, Ukreїne) або її стилізоване виконання та стилізоване виконання міжнародного коду держави, визначеного згідно зі стандартом Міжнародної організації із стандартизації ISO 3166 та стандартом BOIB ST.3

Для отримання згоди Комісії на внесення до знака позначення, що мі-

стить офіційну назву держави чи її імітацію треба відповідати умовам (певними факторам або сукупності факторів), викладеним у п. 2.2. Правил, а саме:

- використання офіційної назви держави «Україна» як елемента знака для товарів і послуг не суперечитиме публічному порядку, принципам гуманності та моралі, сприятиме інтересам держави й не вводитиме в оману громадськість щодо особи, яка виробляє товар чи надає послуги;
- товари та послуги, щодо яких передбачається використання такого знака для товарів і послуг, мають промислову, освітню, наукову, культурну чи художню цінність;
- види товарів і/чи послуг, які виробляє та/або надає заявник, є унікальними, притаманними лише Україні;
- заявник займає домінуюче положення на ринку України щодо товарів і/чи послуг, для яких передбачається використання знака для товарів та послуг;
- заявник здійснює зовнішньоекономічну діяльність і у своїй групі товарів та/чи послуг зовнішньоекономічної діяльності має домінуюче положення;
- тривалість діяльності заявника на ринку України чи на світовому ринку щодо таких товарів та/або послуг становить не менше ніж 5 років.

У п. 1.4 Правил ідеться про стандарт BOIB ST. 3 та стандарт Міжнародної організації із стандартизації ISO 3166. Викликає запитання, чому в Україні за основу взято більш вузький стандарт BOIB ST.3 (рекомендований стандарт на двобуквені коди); що тягнє за собою можливість зупинитися на обмеженні лише двобуквенного коду «UA». Натомість вважаємо, що доцільно спиратися на більш широкий стандарт ISO 3166, якщо зазначається, що стандарт лише рекомендується. Адже згідно зі стандартом ISO 3166-1 alpha-3

трибуквеним кодом для України є саме «UKR».

Варто відзначити, що вітчизняним законодавством прямо не заборонено використання дво- та трибуквених кодів інших держав, тому, звернемо увагу саме на міжнародні коди нашої країни. Адже в законодавстві України, на жаль, відсутня норма, котра б прямо забороняла використання трибуквеного коду «UKR» як елемента у позначеннях.

У цьому сенсі цікаво зауважити, що, наприклад, Міжнародний олімпійський комітет зобов'язав усі Національні олімпійські комітети для визначення країн-учасниць змагань за основу брати саме трибуквені коди стандарту ISO 3166-1. Крім цього, Інтернет корпорация з присвоєння імен та номерів (*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers*), більш відома як ICANN, свого часу також прийняла рішення про схвалення заяви щодо делегування Україні національного кириличного домену верхнього рівня «.УКР» у рамках процесу IDN ccTLD Fast Track Process.

Підсумовуючи вищенаведене, зазначимо, що тривалий аналіз практики надання дозволів на використання назви держави в знаку для товарів та

послуг свідчить про необхідність якісного вудосконалення національного законодавства. Адже всі передбачені обмеження щодо використання офіційної назви держави, її міжнародних кодів, стилізацію та їх імітацію вжиті лише задля охорони від посягання на суверенітет держави й охорону прав споживачів, щодо можливості введення їх в оману стосовно виробника, товару, послуги, якості або їх походження, через можливість асоціації продукції, маркованої такими знаками з Україною.

Натомість, на наш погляд, необхідним є введення норми, яка би прямо забороняла використання без погодження з уповноваженим органом, чи імітацію офіційної назви держави «Україна» та її двобуквеного і трибуквеного кодів «UA», «UKR» та домену «УКР». Оскільки цілком упевнені, що назви держав потрібно охороняти не гірше, ніж державні кордони. За сучасних умов це набуває якісно нового значення. ♦

Список використаних джерел / List of references

1. *Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар : у 2 ч. / За заг. ред. Я. М. Шевченко. Київ: Ін Юре, 2004. 692 с.*
Tsyvilnyi kodeks Ukrainy: Naukovo-praktychnyi komentar: U 2 ch. / Za zah. red. Ya. M. Shevchenko. Kyiv: In Yure, 2004. 692 s.
2. *Интеллектуальная собственность в Украине: правовые основы и практика: науч.-практ. изд.: в 4-х т. / под общ. ред. А. Д. Святоцкого. Київ: Ін Юре, 1999. Т.1: Право интеллектуальной собственности. 1999. 488 с.*
Intellektualnaia sobstvennost v Ukraine: pravovye osnovy i praktika: nauch.-prakt. izd.: v 4-kh t. / pod obshch. red. A.D. Sviatotskogo. Kyiv: In Yure, 1999. T.1: Pravo intellektualnoi sobstvennosti. 1999. 488 s.
3. *Кодинець А. О. Засоби ндивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг у цивільному праві України: дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. К., 2006. 219 с.*
Kodynets A. O. Zasoby indyvidualizatsii uchashnykiv tsyvilnoho oborotu, tovariv i posluh u tsyvilnomu pravi Ukrainy: dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.03. K., 2006. 219 s.
4. *Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци; кол. авторів: Ю. М. Капіца., С. К. Ступак., В. П. Воробйов та ін. К.: Слово, 2006. 1104 с.*

- Pravo intelektualnoi vlasnosti Yevropeiskoho Soiuzu ta zakonodavstvo Ukrainy / Za red. Yu. M. Kapitsy; kol. autoriv: Yu. M. Kapitsa., S. K. Stupak., V. P. Vorobiov ta in. K.: Slovo, 2006. 1104 s.*
5. *Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування: [практ. посіб.] / Д. Лонг, П. Рей, В. Жаров та ін. Київ: К.І.С., 2007. 448 с.*
- Zakhyst prav intelektualnoi vlasnosti: normy mizhnarodnoho i natsionalnoho zakonodavstva ta yikh pravozastosuvannia: [prakt. posib.] / D. Lonh, P. Rei, V. Zharov ta in. Kyiv: K.I.S., 2007. 448 s.*
6. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.1993 р. № 36898-ХІІ (із змінами) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3689-12> (дата звернення: 24.11.2016).
- Zakon Ukrainy «Pro okhoronu prav na znaky dlia tovariv i posluh» vid 15.12.1993 r. № 36898-XII (iz zminamy) // Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»/VR Ukrainy, <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3689-12> (data zvernennia: 24.11.2016).*
7. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. № 2210-ІІІ (зі змінами) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2210-14> (дата звернення: 24.11.2016).
- Zakon Ukrainy «Pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii» vid 11.01.2001 r. № 2210-III (iz zminamy) // Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy» / VR Ukrainy, <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2210-14> (data zvernennia: 24.11.2016).*
8. Паризька конвенція з охорони промислової власності від 20.03.1883 р. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
- Paryzka konventsiiia z okhorony promyslovoi vlasnosti vid 20.03.1883 r. // Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy» / VR Ukrainy, http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123.*
9. Article 6ter of the Paris convention: legal and administrative aspects. October 14, 2005. WIPO: standing committee on the law of trademarks, industrial designs and geographical indications sct/15/3 URL: http://www.wipo.int/edocs/mdocs/sct/en/sct_15/sct_15_3.pdf (as on: 24.11.2016).
10. *Новий англо-український, українсько-англійський словник: 50 тисяч слів та словосполучень/уклад.: Н. М. Биховець [та ін.]; за ред. Ю. О. Жлуктечка, Н. М. Биховець. Київ: А.С.К., 2002. 465 с.*
- Novyi anhlo-ukrainskyi, ukrainsko-anhliiskyi slovnyk: 50 000 sliv ta slovospoluchen / uklad.: N. M. Bykhovets [ta in.]; za red. Yu. O. Zhluktechka, N. M. Bykhovets. Kyiv: A.S.K., 2002. 465 s.*
11. *Revised Draft Reference Document on the Protection of Country Names Against Registration and use as Trademarks SCT/34/2 URL: http://www.wipo.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=35597 (as on: 24.11.2016).*
12. *Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.10.2003 № 677 «Про затвердження Положення про Комісію щодо погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг» // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0931-03> (дата звернення: 24.11.2016).*
- Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 07.10.2003 № 677 «Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Komisiuu shchodo pohodzhennia pytan pro vnesennia poznachennia, shcho mistyt ofitsiinu nazvu derzhavy «Ukraina», do znaka dlia tovariv i posluh» // Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy» / VR Ukrainy, <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0931-03> (data zvernennia: 24.11.2016).*
13. *Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.08.2010 р. № 790 «Про затвердження Правил погодження питань про внесення позначення, що мі-*

*стить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг» // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0939-10> (дата звернення: 24.11.2016).
 Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 04.08.2010 № 790 «Pro zatverdzhennia Pravyl pohodzhennia pytan pro vnesennia poznachennia, shcho mistyt ofitsiinu nazvu derzhavu «Ukraina», do znaka dlia tovariv i posluh» // Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»/VR Ukrainy, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0939-10> (data zvernennia: 24.11.2016).*

Надійшла до редакції 29.11.2016 р.

Сенчук В. К **вопросу об охране официальных названий государств от недобросовестного использования.** В статье исследуются проблемные вопросы по охране официальных названий государств от недобросовестного использования. Автор обосновывает роль европейских правовых ценностей и правовых стандартов в процессе гармонизации украинского законодательства. Анализирует практические вопросы о предоставлении разрешений на использование названия государства в знаке для товаров и услуг.

Ключевые слова: торговые марки, недобросовестное использование, Парижская конвенция, официальное название государства, «UA», «UKR», «УКР»

Senchuk V. On the issue of protection of official names of states against misuse. The article explores the problematic issues for the protection of official names of states against misuse. The author substantiates the role of European legal values and legal standards in the process of harmonization of the Ukrainian legislation. Analyzes practical questions about the granting of permits for the use of the name of the state in a sign for goods and services, demonstrates the need for qualitative improvement of national legislation.

As for the names of states, we believe that the protection of official names of States against unfair use is an integral part of the protection of the sovereignty of any state as a whole.

According to Article 6 ter (1) (a) of the Paris Convention [8] The countries of the Union agree to refuse or to recognize as invalid the registration, and to prohibit by appropriate measures the use, without authorization of the competent authorities as trademarks or as elements such marks of armorial bearings, flags and other state emblems of Union and any imitation from a heraldic point of view. At the same time citizens of each country who are authorized to use the state emblem, may use them even if they are similar with the same signs of another country. State-Member of the Paris Union are required to refuse to register such marks that use or mimic state symbols (emblems, flags) and other state emblems that fall under its regulation. This provision prohibits the registration and use of state symbols as signs or as elements of marks without permission of the competent authority of the state to do so.

After all stipulated restrictions on the use of the official name of the state, its international codes, stylization and imitation taken only for protection against encroachment on state sovereignty and the protection of consumer rights, the possibility of misleading regarding the manufacturer, product, service, quality or origin because of the possible association of products such signs marked with Ukraine. In the author's view, it is necessary to enter rules that would explicitly prohibited the use, without the consent of the competent authority, or an imitation of the official name of the state «Ukraine» and its two-letter and three-letter code «UA», «UKR» and the domain «UKR».

Key words: brands, misuse, Paris Convention, the official name of the state, «UA», «UKR»